Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Dubium primum

urn:nbn:de:bsz:31-117415

Visual Library

Quaestio Secunda De Universalibus in Communi

Dubium Primum An et Quid sit Universale

Circa

Circa Universalia varii antiquum olim
fuerunt errores; Quidam n. ut Epicurei
tm singularia concedebant, quos imitati
videntur Nominales, q res et nas univles oio è
medio tollunt et tm voces universales esse vo-
lunt. Alii vero ex schola Platonis univer-
salia qdem admittebant, illa tn à singularibus
separata esse contendebant.
Verum his rejectis erroribus sit,

Conclusio Prima.

Dari Universalia, è certissimũ.
Haec Conclusio est in ci schola. Priusquã
vero pbetur;
Nota hic nos non qrere de esse existentia
univlium formaliter, quomodo sc: existant, An
realiter à parte rei. An vero tm objective
in intellectu. Sed Dubium è de esse univlium
quomodocunque sumpto, infra n. specialiter
de existentia univlium contra Platonem age-
mus. Probatur modo Conclusio prima.
Probatur dari Univlia. 1. Dari scientia multarum rerum è certissimum
go et dari univlia erit certissimum. ans sup-
ponitur certissimum. pbatur consequentia. Scientia non
sunt singularium, sed univlium, sed ut patet
dari scientia, go et univlia dari, necesse est. Pbatur ma.
de incertis, infinitis, et corruptibilibus non datur
scientia, sed singularia sunt incerta, infinita
et corruptibilia. go scientia non sunt singularium
sed

sed unitivum: hoc est, rerum ipsam quae stant sub universalitate

Probatur 2o. Experientia docet nos percipere hominem in coi non concepto Joanne, Amando, Platone, aut alio individuo, sed hoc sic conceptu est unitis ut patebit infra. ergo datur unite. 2.

Probatur 3o. Quando praedicamus hominem de Petro, Paulo et Amando dicentes, Petrus est ho. Paulus est ho. praedicamus unum quod actu inesse multis sed unum actu inesse multis est unite, ergo datur unite. 3.

Conclusio secunda.

Universale est unum aptum inesse multis. Haec est definitio unitis essentialis quam antequam explicem, sciendum est multipliciter aliquid posse dici unite. ergo Aliquid dr unite in causando, nempe id quod vel oia vel multa causat, ut Deus, coelum, sol, et aliae causae secundae superiores. 2o. Dicitur unite in significando, et repraesentando; unite in significando sunt voces et naia communia quae multa significant, aut quae naas unites significant, ut haec vox, ho. Et et in rebus naturalibus quaedam multa significant; ut cometa, multa et varia solet significare; Conceptus vero mentis dr unites in repraesentando, quia multa repraesentant, et quia repraesentant naas illas unites. 3o. Dicitur aliquid unite in essendo, et hoc modo dr ipsa naa unites quae sunt aut possunt inesse multis. 4o tandem dr aliquid unite in Praedicando, nempe id quod de multis enuntiatur, ut ho, de Socrate et Amando 1. 2. 3. 4.

Definitio Unitis.

Unitia multipliciter dr.

Et

Et hoc 4o sunt et 3o modo accepta Vnite
nunc à logicis solet considerari.

Explicatur Definitio.

Genus in defin.e — In defin.e data Vniversalis, loco Generis
est, Vnum; hoc est, Vnile debet esse unum,
Quenam excludantur ab unitate. — 1. noie et rac. per hoc excluduntur oia aequivoca
Aequivoca. — 2. q. licet sint unu noie, non tn rac. 2o exclu-
Complexa nrn. — duntur oia nra complexa q non sunt unu
Analoga. — 3. qd noie, ut ho albus; Excluduntur 3o et analoga
q non sunt unu qd rac, licet analoga possint
dici univoca, sed latissime sumpto vocabulo
unitas, p ei se: q.e con. stricte tn et prout nos
hoc accipimus, analoga univoca dici nequeunt.
Entia p accidens. — 4. Excluduntur tandem et Entia per accidens.
Diffra defis. — Loco diffrae est, aptum [illegible] inesse multis:
per hoc n. differt Vnile à singulari, eo quod
hoc nequeat inesse multis, illud vero
possit. Et non dr in defin.e quod est actu in
multis, sed quod aptum est inesse multis,
quia sol et luna sunt nae univles licet non
sint actu in multis, sunt tn inesse multis.
Et hoc particula tali modo intelligenda est
ut ad naam unitem non sufficiat q sit esse
NB. — in multis quomodocunq, sed q ita sit in multis
ut in illis multiplicetur, ut ho, respectu Platonis, et
Socratis. Deus vero licet reperiatur in multis
est n. in tribus personis, non tn dr Vnlis, qa in
illis non multiplicatur nara Deitatis, sed ea,
dem est in Pre et in Filio et Spu S. ut fides
Catholica docet.
Aliam defnem Vnlis adfert Ates lib: de inter,
pretae cap: 5. ubi sic illud definit. Vni,

Vniversale est id quod potest praedicari de multis. Dəfitio Vnitis descriptiva.

Haec defitio quoque bona est, Non essentialis quidem, sed descriptiva propria. Data scilicet per proprietatem unitis. Praedicabilitas enim est proprietas unitis fluens ab eius essentia, ex eo quippe quod aliquid praedicari de multis, quia potest esse in multis: modus enim praedicandi sequitur modum essendi

Conclusio tertia
Contra Nominales

Praeter Voces et Nomina dantur etiam Naturae seu Res Vnites.

Probatur haec conclusio omnium, exceptis Nominalibus, probatur 2o. ratione. Haec propositio, Socrates est homo, vera est: sed non erit vera, si homo nihil aliud significet quam vocem in communi, falsum est enim Socratem esse vocem illam in communi, cum Socrates sit substantia, vox autem sit accidens. ergo praeter voces et nomina dantur naturae seu res unites quae de rebus singularibus praedicentur. Haec conclusio intelligenda est de unitis fundamentaliter sumptis enim ut in sequentibus dicemus, nondum a parte rei, sed tamen obiective in mente.

Obiicies 1o. Quidquid est in rerum natura, est singulare, ergo nullum datur unite. consequentia patet. probatur antecedens. quidquid est in mundo est productum sed omne ens productum est singulare, ergo quidquid est in rerum natura erit singulare. maior patet. nihil enim est in mundo quod non sit productum, excepto solo Deo Ob: non dari unitia.

Deo qui ens improductum et singularissimum. probo minorem. productio tamen terminatur ad res singulares; ergo omne quod est productum est singulare. et ergo omnia quae sunt in mundo cum sint producta, erant singularia, et ergo nullum dabitur aliud scientiae universale?

Primo et per se dantur singularia. non vero secundario.

R. Ad hoc argumentum quod quinciere videtur nullum dari universale fundamentaliter negando antecedens. ad probationem R. concedendo maiorem. et distinguendo minorem. sed omne quod est productum est singulare, quod est productum primo, per se est singulare, concedo minorem. quod est productum secundario vel ad productionem alterius est singulare, nego minorem. ad probationem R. Eodem modo. Productio terminatur ad res singulares tamen primo et per se, concedo antecedens; secundario nego antecedens. ea ergo quae primo et per se producuntur sunt singularia tamen, quae vero secundario, sunt res universales, productis siquidem rebus singularibus, producuntur et illae. Argumentum ergo tamen quinciit de iis, quae primo et per se producuntur. non vero de istis quae secundario, et ad productionem aliorum producuntur.

Obiicies 2º Si deberent poni universalia esset hoc maxime quia de singularibus non datur scientia, sed hoc est falsum: ergo non debent poni universalia. maior patet ex ...tibus rationibus primae supra. 409. Propositae. ideo enim ponenda diximus universalia quia de illis sunt scientiae non de singularibus, probo minorem. de Deo datur vera scientia, sed Deus est ens singularissimum, ergo de singulari potest esse scientia.

ma.

maior e certa, qa theologia e vera scia, imo
regina om scientiarum, sed haec agit de deo
tanqm de suo obo, qo maior vera. minor
e et clara.
Hoc argtum postulat solutionem illius dubij,
an de singularibus pot esse scia. ad qd brevi-
ter R: de singulari ut sic, bene posse esse
aliquam sciam, ut recte pbat argtum de deo
de quo e vera scia theologia. neq. n. sciae
repugnat singularitas ut sic, sed tn repug-
nat singularitas materiae et contingens
ut ita dicam, qa scia e cognitio certa et
evidens qd non pot esse respectu alicuius
incerti et contingentis: quod si qd dat aliqd
singulare plane immateriale et necessarium quale e
Deus, de tali bene pot esse scia. At de caete-
ris singularibus materialibus et contingentibus no
dat scia directe p hoc statu, qa illa cognitio-
nis non sunt pportionata intellectui; deinde
sunt incerta et corruptibilia. qo de illis no
poterit esse scia.
R. qo ad argtum veram esse maiorem,
de singularibus illis, quo ad suam contingen-
tiam consideratis; de illis n. neqt dari scia:
imo et de singularibus q per se sunt certa
et incorruptibilia p hoc statu non dat scia
directe, sed tm reflexe. qa intus nr prius
intelligit universale, postea vero singulare,
et sic quamvis de deo qui e ens singularis-
simum habeat scia theologia, tn qa cognitio
quam de ipso habemus p hoc statu supponit
cog

cognitum alicuius unitatis, necesse erit adhuc assignare universalia manebitque ratio nostra in suo robore. /.

Dubium Secundum Utrum Universale detur formaliter à parte rei ante omnem intellectus operationem.

Praecedenti dubio probatum est praeter singularia admittenda esse Universalia fundamentaliter, hoc est, concedendas esse quasdam naturas quae in pluribus individuis seu singularibus reperiuntur; quae naturae à parte rei non dicuntur universales formaliter, sed fundamentaliter; quia praebent fundamentum intellectui nostro ut ipse efformet Universale formaliter. Et quia in ipsis est intentio unitatis, quae est ratio formalis illius nempe in ordine quan-

dam